

3. uge

Immanuel – Gud med os

Esajas' Bog 7

"Holder I ikke fast ved mig, holder jeg ikke fast ved jer!" (Es 7,9).

Hovedtanke

Gud har vores ve og vel for øje. Han opgiver ikke sin gode plan med os, selv om vi forsøger at mestre livet ved egen kraft.

Introduktion

"Jeg tror, at Gud kan og vil skabe noget positivt i selv den mest meningsløse situation. Det forudsætter, at mennesker tillader, at alt samvirker til gode for dem.

Jeg tror, at Gud altid vil give os så megen modstandskraft, som vi i den aktuelle situation har brug for. Men vi får den ikke på forhånd, for at vi ikke fristes til at stole på os selv, men udelukkende på ham. Med en sådan tro burde al frygt for fremtiden være overvundet.

Jeg tror, at vores fejl og fejltagelser ikke er forgæves, og at Gud ikke har vanskeligere ved at omgås dem end vores såkaldt gode gerninger.

Jeg tror ikke, at Gud er en tidløs skæbne, men at han venter på og svarer på oprigtige bønner og gerninger" (Dietrich Bonhoeffer: *Widerstand und Ergebung*, DBW 8, 30f. Dansk: *Modstand og hengivelse*).

Oversigt

Søndag	Faren fra nord	Es 7,1-2.5-6
Mandag	Budskabet	Es 3,3-9
Tirsdag	Tilbuddet	Es 7,10-13
Onsdag	Tegnet	Es 7,14-17
Torsdag	"Immanuel"	Es 7,14
Fredag	Frelseren	Matt 1,21-23

Faren fra nord

Es 7,1-2.5-6
2 Kong 16,5-9

**Hvilke nationer sluttede sig sammen mod Juda?
Hvordan reagerer folk og kongehus på budskabet om,
at fjenden er på vej?**

Hvordan reagerer du på dårlige eller skræmmende nyheder?

Forståelse

Kongerne fra Nordriget Israel (Efraim) og Syrien (Aram) havde rottet sig sammen mod det lille rige Juda. Hensigten var at forsøge at tvinge Juda til at deltage i opstanden mod den assyriske konge Tiglat-Pileser III. På grund af sine erobringer udgjorde han en vedvarende trussel mod landene i Palæstina. Derfor bilagde Israel og Syrien deres indbyrdes fjendskab og sluttede sig sammen mod Assyrien. Nu ønskede de også at indlemme Juda i deres forbund.

Kong Akaz indså, at opstanden var dømt til at mislykkes og nægtede at gå med på naboernes plan. Han fik den tvivlsomme ide at forsøge at vinde Tiglat-Pileser III, fjendernes fjende, som ven, idet han underkastede sig ham betingelsesløst. Ikke nok med, at den assyriske konge fik gaver af Akaz, han fik også et påskud til at angribe Syrien, hvad han straks gjorde. Den syrisk-israelitiske magtalliance var brudt. På kort sigt kunne det se ud til, at Akaz havde reddet Juda.

Anvendelse

Det er en pinefuld oplevelse at blive sat under pres eller blive angrebet af naboer eller søskende. I sådanne situationer er man fristet til at søge nye forbundsfæller, med hvis hjælp man kan modstå det ydre pres – ud fra mottoet: "Mine fjenders fjende er min ven." Men på den måde gør vi os afhængige og løber en temmelig stor risiko. Findes der andre muligheder end denne taktik?

Refleksion

Har jeg i min omgangskreds "frygtede modstandere", som jeg kun vanskeligt kan undgå?

Budskabet

Es 7,3-9

**Hvad opfordrede profeten kong Akaz til?
Hvilke udsigter var forbundet med dette budskab?**

Hvor søger du råd i afgørende situationer?

Forståelse

Da Esajas opsøgte Akaz, havde denne endnu ikke udført sin plan om at bede assyrerne om hjælp. Det må have været ubehageligt for Akaz, da Esajas hilste på ham og præsenterede sin søn, for hans navn, Shearjashub ("kun en rest omvender sig"), kunne enten antyde, at kun en lille del af folket ville *vende tilbage* fra krig og fangenskab, eller at kun en rest af folket ville *omvende* sig. Uanset hvad, så lå der alvorlige afgørelser forude.

Opfordringen til at være frygtløs og modig var almindelig i forbindelse med voldelige opgør (sml. 5 Mos 20,2-4). Men det var usædvanligt at høre opfordringen i v. 4: "Tag dig i agt, og hold dig i ro!". Det var en opfordring til Akaz om at frafalde sin plan med assyrerne. Det afgørende i Esajas' budskab var: "Holder I ikke fast ved mig, holder jeg ikke fast ved jer!" (v. 9). NB! Kan også oversættes: "Tror I ikke, forbliver I ikke!". Da ordene for *tro* og *forblive* har samme rod på hebraisk, er der her tale om et ordspil. Det udtrykker, at kongehuset kun kan bestå (2 Sam 7,16), hvis det er overbevist om, at Gud styrer begivenhederne.

Refleksion

I hvilke situationer har troen på Gud hjulpet mig til at bevare roen?

Tilbuddet

Es 7,10-13

**Hvilket tilbud får Akaz?
Hvordan tager kongen imod det?**

Hvordan fornemmer du Guds stemme?

Forståelse

"Esajas tilbyder kongen på Guds opfordring et tegn på, at han kan stole på den lovede frelse (v. 4-9). Hvis han ikke synes, et tegn fra jorden er sikkert nok, skal han bede om et fra det høje (himlen) eller fra dødsriget (det dybe). Akaz' afslag har umiddelbart et gudfrygtigt skin (sml. 5 Mos 6,16). Men profeten gennemskuer ham: Han har allerede truffet et andet valg og ønsker ikke, at hans planer bliver ødelagt" (SEB 836).

Anvendelse

"Jeg flyver ikke. Det føles, som om man er lidt for meget i Guds hånd," skal en mand engang have sagt, da han blev spurgt, hvorfor han aldrig benyttede fly. 'For meget i Guds hånd'. En sådan sætning afslører meget godt dilemmaet mellem tro og tvivl, tillid og angst.

Ja, vi vil gerne være i Guds hånd, men ikke for meget.

Ja, vi vil gerne, at Gud bevarer os, men vi vil ikke ligefrem udfordre situationen.

Ja, vi vil gerne føle os trygge hos Gud, men vi vil ikke selv slippe kontrollen.

Ja, vi vil gerne befinde os i en god, stærk hånd, men også selv bevare grebet om vores eget liv.

På samme måde som en fisk, der ikke frygter for store vandmængder, og en fugl, der ikke er bekymret for, om der skulle være for meget luft omkring den, bør vi synke ned i Guds hænder. For Gud bærer og holder os alligevel, vores ve og vel er i hans hænder, før fødslen og efter fødslen, før døden og efter døden" (Axel Kühner: *Zuvericht für jeden Tag*, Neukirchen-Vluyn 2001, 117).

Tegnet

Es 7,14-17

**Hvordan reagerede Esajas på, at Akaz afviste hans tilbud om et tegn?
Hvilke fremtidsudsigter var knyttet til dette løfte?**

**Har du nogensinde bedt Gud om et "tegn"?
Hvilke erfaringer har du gjort dig i den forbindelse?**

Forståelse

Akaz afviste tilbuddet om et tegn. På trods af det fik han stillet et tegn i udsigt af Gud. Kan det dreje sig om et tegn, der forudsiger frelse? Burde Gud ikke snarere straffe kongen for hans manglende tro?

Ganske vist forudsiges i v. 17 vanskelige dage for kongen og folket. Fordi Akaz satte sin lid til Assyrien, ville denne magt have styrtet Israel i ulykke. På den anden side er det ikke Juda, der i v. 16 lægges i ruiner, men derimod fjendernes land. Desuden bærer barnet det løfterige navn "Immanuel – Gud er med os". Det viser, at selv ikke kongens manglende tro kan forhindre, at Gud er hos sit folk og skænker det frelse.

Anvendelse

Gud ønsker altid menneskets frelse. Han lader sig ikke bremse af os. Selvom vi vender ryggen til ham og går egne veje, så forbliver han trofast. Det har han gjort klart én gang for alle ved hjælp af sin søn, Jesus Kristus. Jesus søgte fællesskab med os syndere og tog vores skyld på sig. I ham erkender vi, hvem Gud er, og at han vil os det bedste. Gud er med os.

Refleksion

Gud, vi er i gode hænder,
dine hænder, gode Gud!
som alt ondt med visdom vender,
så det godt må falde ud,
trods al synd og død og pine,
godt for dig og godt for dine.

Gud, vi er i dine hænder,
kærlighedens hænder to;
sandhed du og nåde sender
til med fred hos os at bo.
Vige må for dem tilbage
synd og død og Helveds plage.

"Immanuel"

Es 7,14

Hvilket tegn forudsagde Esajas?

Hvad betyder Guds løfte om at "være med os" for dig?

Forståelse

"Da Esajas fortæller om tegnet, benytter han et hebraisk ord, der betegner en ung kvinde, der endnu ikke har født sit første barn. Det er underordnet, om hun er gift eller ugift. (På hebraisk benyttes et andet ord for 'jomfru'). Den omtalte unge kvinde – hvem hun er, siges ikke eksplicit – vil i løbet af kort tid have født et barn, og situationen i Juda vil da have ændret sig, så erfaringen 'Gud er med os' vil kunne indgå i barnets navn ... At og hvordan profetien i v. 14 dengang gik i opfyldelse, berettes der intetsteds om. Ifølge nytestamentlig forståelse indebærer den et løfte, som først fuldt og helt opfyldes, da Maria føder Jesus. Når Det Nye Testamente udtrykkeligt taler om en jomfrufødsel (sml. Matt 1,22-23; Luk 1,27.34-35), viser det tilbage til den form, som dette løfte allerede havde taget i den gamle græske oversættelse, hvor der tales om 'jomfru'" (SEB 836).

Anvendelse

Somme tider kan navne indeholde en dybere mening. Ens fornavn kan for eksempel i visse situationer opfattes som et løfte (Benedikte = den velsignede) eller en bekendelse (Dorothea = Guds gave). Forældre vælger navn til deres børn med omhu. Det gælder ikke blot for kaldenavnet, men også for yderligere fornavne, der tit kan sættes i forbindelse med bestemte venner eller slægtninge.

Kristus er tegnet på, at Gud ikke lader denne verden i stikken. Han følges med os. Hvor Gud er, er der håb, fred og kærlighed. Har jeg opdaget dette tegn i mit liv?

Frelseren

Matt 1,21-23

Jesus er verdens frelser – er han også din?

Forståelse

Josef skulle give Marias barn navnet *Jesus* – "Gud er frelse". Som begrundelse fik han at vide, at dette barn skulle frelse sit folk fra dets synder. *Immanuel* – "Gud er med os" – kaldes Jesus ganske vist ikke direkte, men hans liv og gerning lever fuldt ud op til denne hæders-titel. Heri så evangelisten Matthæus opfyldelsen af profetien i Esajas' Bog, hvor det blev forudsagt, at en Immanuel skulle fødes.

Resumé Da kongeriget Juda blev truet, opfordrede Gud Akaz til at søge frelse i tilliden til ham. Akaz valgte en anden vej og afslog Guds tilbud. Alligevel forudsagde Gud et tegn – Immanuels fødsel. Dette tegn har fundet sin opfyldelse i Jesus. I ham er Gud med os.

Egne tanker

Spørgsmål til drøftelse

- 1 "Den, der tror, ryster ikke. Han handler ikke overilet. Han har ikke en pessimistisk grundindstilling. Han mister ikke besindelsen. Tro, det er munterhed, der kommer fra Gud" (Angelo Roncalli).

Hvad tænker I om dette udsagn?

- 2 Es 7,1-9

Akaz opfordres til at bevare roen og have tillid til Gud.

Hvordan ville I mon have reageret i hans sted?

Hvordan ser I forholdet mellem tillid til Gud og egen handlekraft?

Hvordan oplever I Guds ledelse i politik og samfund?

Hvilken betydning har tillid til Gud i politik?

- 3 Es 7,10-14

Hvilken betydning har tegn for vores tro? Hvad er fordelene, og hvad er farerne ved sådanne tegn?

- 4 Es 7,14; Matt 1,21-23

Esajas' forudsigelse af en frelsende indgriben i nær fremtid tolkes af Matthæus som profeti vedrørende Jesu inkarnation.

Volder det jer problemer?

Hvordan vil I forklare denne brug af Det Gamle Testamente?

- 5 **Hvordan viser Jesus sig som "Immanuel" i vores liv?**